

MAZ-1601210101041000 Seat No. _____
B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination
March / April - 2018
Philosophy : Paper-X
(Indian Logic)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) બધાજ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
- (2) બાજુમાં દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણાંક છે.

1	ભારતીય તર્કશાસ્ત્રની પૂર્વભૂમિકા દર્શાવો.	14
	અથવા	
1	ભારતીય તર્કશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ વર્ણવો. ભારતીય તર્કશાસ્ત્ર અને જ્ઞાનમીમાંસાના સંબંધો ચર્ચો.	14
2	પ્રમા એટલે શું ? પ્રમા અને અપ્રમાના પ્રકારો વર્ણવો.	14
	અથવા	
2	પંચાવયવી અનુમાનનું સ્વરૂપ વર્ણવો.	14
3	ન્યાય અનુસાર અનુમાન કઈ પ્રક્રિયાને અનુસરે છે, તે સમજાવો.	14
	અથવા	
3	હેત્વાભાસ એટલે શું ? હેત્વાભાસના પ્રકારો સદષ્ટાંત સમજાવો.	14
4	ભારતીય તર્કશાસ્ત્ર અને તત્ત્વવિજ્ઞાનના સંબંધો જણાવો.	14
	અથવા	
4	પૂર્વવત્, શેષવત્ અને સામાન્યતો દ્રષ્ટ અનુમાનો સમજાવો.	14
5	નોંધ લખો : (કોઈપણ બે)	14
	(1) સ્વાર્થ અને પરાર્થ અનુમાન.	
	(2) અનુમાનમાં વ્યાપ્તિનું સ્થાન.	
	(3) અનુમાનમાં હેતુનું મહત્ત્વ.	
	(4) ભારતીય અનુમાનમાં આકૃતિ-ભેદ છે ?	

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All question carry equal marks.
- (2) Figure to the right indicate marks of the corresponding question.

1 State the background of Indian Logic. 14

OR

1 Describe the nature of Indian Logic. Discuss the relations between Indian Logic and Epistemology. 14

2 What is Prama ? Describe the types of Prama and Aprama. 14

OR

2 Describe the nature of five fold inference. 14

3 Explain which process does inference follow according to Nyaya. 14

OR

3 What is Hetvabhasa ? Explain with examples the types of Hetvabhasa. 14

4 Mention the relations between Indian logic and meta physics. 14

OR

4 Explain purvavata, sheshavat and somanyatodrashta inferences. 14

5 Write notes : (any **two**) 14

- (1) Swartha and Parartha Inferences.
- (2) The place of induction in inferences.
- (3) The importance of Hetu in inference.
- (4) Is there Figure-Mood in Indian Inference ?